

kommuners udgifter til afværgeforanstaltninger efter § 70 samlet set vil blive reduceret. Det har dog ikke været muligt at opgøre de potentielle besparelsesmuligheder for kommunerne/amtskommunerne.

5. Hørte myndigheder og organisationer

Udkastet til lovforslag vedrørende ændring af § 70 har været sendt til høring hos relevante myndigheder og organisationer, herunder Kommunernes Landsforening, Amtrådsforeningen, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Dansk Industri, Genvindingsindustrien, Entreprenørforeningen, Foreningen af Danske Kemiske Industrier, Dansk Agrokemisk Forening, Landbrugsorganisationerne, Handelskammeret, Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund.

Følgende har været hørt over forslag til ændring af lovens § 110 b: Justitsministeriet, Kommunernes Landsforening, Amtrådsforeningen og Advokatrådet.

6. Forholdet til EU-retten

Forslaget har ikke EU-retlige aspekter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

a. Forebyggelse af forurening

Forslaget skal muliggøre, at tilsynsmyndigheden om nødvendigt, efter at en virksomhed er lukket og eventuelt erklæret konkurs eller opløst, eller har solgt ejendommen eller på anden måde opgivet rådighedsretten, hvorved lovens almindelige håndhævelsesmidler i § 69, stk. 1, typisk ikke finder anvendelse, kan iværksætte de foranstaltninger, som skønnes nødvendige for at undgå, at der med tiden kan opstå en situation, der indebærer fare for sundhed eller forurening eller spredning heraf.

Det er ikke en betingelse, at de foranstaltninger, der skal kunne iværksættes efter den foreslåede bestemmelse, skal være begrundet i en aktuel eller konkret fare for sundhed eller miljøet, når blot det kan sandsynliggøres, at en sådan situation vil foreligge inden for en overskuelig fremtid det vil sige inden for nogle ganske få år.

Den tilstand, som skal søges forebygget, er beskrevet i § 70, stk. 1. Der kan ikke opstilles nogen almindelig, udtømmende regel for hvilke forhold, der klart vil indikere, at en overhængende forureningsfare på længere sigt vil foreligge. Det må i hvert enkelt tilfælde

de bero på tilsynsmyndighedens skøn. Som eksempler på klare indikationer af, at et forebyggende tiltag kan være berettiget, kan dog nævnes nærliggende risiko for gennemtæring af tromler eller andet materiel i forbindelse med opbevaring af farligt affald, utilstrækkelig overdækning af forurenende materialer, fx aske/støv og manglende efterkontrol og monitorering af et lukket deponeringsanlæg.

Ved vurderingen af, om der foreligger en risiko for sundhed og miljø, kan der navnlig tages hensyn til virksomhedens placering i forhold til boligmæssig bebyggelse, institutioner og områdets anvendelse i øvrigt samt grundvandet.

Bestemmelsen finder anvendelse i forbindelse med forurening og risiko herfor, der er skabt såvel før som efter lovens ikrafttrædelsestidspunkt, og alle typer af forurening er omfattet. Da det er en betingelse for at kunne iværksætte forebyggende foranstaltninger, at virksomheden har indstillet driften, vil der typisk være tale om efterladt forurening i form af affald og forurenende stoffer og produkter, herunder råvarer.

b. Nødvendige foranstaltninger

De selvhjælpshandlinger, tilsynsmyndigheden kan iværksætte, må ikke gå udover, hvad der kræves til at forebygge fare for sundhed og forurening, jf. herved at foranstaltningen skal være *nødvendig*.

Bestemmelsen indarbejder herved den forvaltningsretlige proportionalitetsgrundsætning, som også gælder for selvhjælpshandlinger, der udføres efter § 70, stk. 1.

Hvis de foranstaltninger tilsynsmyndigheden iværksætter efter § 70, stk. 2, tjener til opfyldelse af et lovligt påbud, som den ansvarlige ikke har efterkommet eller udfylder andre - uopfyldte - handleforpligtelser efter loven, må foranstaltningen normalt anses for rimelig og proportional.

Det er dog tilsynsmyndighedens opgave at skønne, hvad der i de konkrete tilfælde må anses for at være en nødvendig foranstaltning for at undgå fare for sundhed og væsentlig forurening.

c. Den ansvarlige

Den foreslåede bestemmelse fastslår i lighed med foranstaltninger, der iværksættes efter § 69, stk. 1, nr. 3, og § 70 stk. 1, at eventuelle krav skal gøres gældende over for den *ansvarlige*. Herved sigtes til, at myndighederne i overensstemmelse med forurenerebetaler princippet så vidt muligt skal søge regres for afholdte udgifter over for den ansvarlige med udgangspunkt i dansk rets almindelige erstatningsregler. Så-